

PM 2003 RVIII (Dnr 309-3483/2002)

Förslag till ändringar i Djurskyddslagstiftningen beträffande besiktningsveterinärernas befogenheter m.m.

Remiss från Jordbruksdepartementet

Remisstid 1 mars 2003

Borgarrädsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta
att som svar på remissen överlämna denna promemoria.

Föredragande borgarrådet Viviann Gunnarsson anför följande.

Bakgrund

Jordbruksdepartementet har för yttrande översänt "Förslag till ändringar i djurskyddslagstiftningen beträffande besiktningsveterinärernas befogenheter m.m." för svar senast 1 mars 2003, *bilaga*.

Jordbruksverket och Livsmedelsverket har lämnat ett gemensamt förslag till ändringar i djurskyddslagstiftningen i syfte att förstärka och tydligare definiera besiktningsveterinärernas roll avseende djurskydd vid slakterier. Förslaget innebär förstärkt och tydligare definierat regelverk avseende besiktningsveterinärens roll i djurskyddstillsynen på slakterier. Lagändringsförslaget innebär också att möjlighet till att överklaga besiktningsveterinärernas beslut införs. Kommunens roll i djurskyddstillsynen kvarstår oförändrad - även avseende djurskyddsfrågor på slakteri. Syftet med förslaget är att ge besiktningsveterinären möjlighet att omedelbart agera vid avvikelser ur djurskyddssynpunkt.

Remisser

Ärendet har för synpunkter remitterats till miljö- och hälsoskyddsnämnden. Nämnden tillstyrker förslaget till ändring i djurskyddslagen och djurskyddsförordningen.

Mina synpunkter

Vid landets slakterier bedrivs idag verksamhet som ställer höga krav både på effektivitet, hygien och djurhållning. Vid slakterier, med undantag av småskaliga slakterier, är besiktningsveterinärer närvarande under hela den tid slakt pågår. Besiktningsveterinärernas roll är idag inte tydlig. De har bland annat inte möjlighet att ingripa direkt och avbryta vanvård av djur då detta är en uppgift för de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Djuren kan utsättas för onödigt lidande vid ett flertal moment i slaktprocessen; vid transporten, vid förvaringen i stallarna och vid avlivningsögonblicket.

För att slakteriverksamheten ska kunna fungera på ett för alla godtagbart sätt är det viktigt att kunna göra direkta ingripanden. Det är därför glädjande att Jordbruksverket

tillsammans med Livsmedelsverket nu föreslår en lagändring i djurskyddslagstiftningen som innebär att besiktningsveterinärerna i fortsättningen får denna möjlighet.

I Stockholm har vi dock för närvarande endast Stockholms Nödslakteri som är ett renodlat sanitetsslakteri. Besiktningsveterinärens roll blir här en annan.

Det är oetiskt och absolut inte försvarbart att utsätta djur för onödigt lidande i samband med slakt. Konstaterade missförhållanden vid landets övriga slakterier medför att frågan är av allmänt intresse eftersom köttet säljs även i Stockholm.

Jag vill därför poängtera vikten av att besiktningsveterinärerna med det nu presenterade förslaget i framtiden kommer att kunna ingripa omedelbart då den här typen av djurplågeri förekommer.

Jag föreslår kommunstyrelsen besluta

att som svar på remissen överlämna denna promemoria.

Stockholm den 6 februari 2003

VIVIANN GUNNARSSON

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

ÄRENDET

Jordbruksdepartementet har för yttrande översänt "Förslag till ändringar i djurskyddslagstiftningen beträffande besiktningsveterinärernas befogenheter m.m." för svar senast 1 mars 2003.

REMISSER

Ärendet har remitterats till miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade den 28 januari 2003 att överlämna tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande av den 7 januari 2003 var av följande lydelse.

I Sverige finns i dag ca 33 storskaliga och 36 småskaliga slakterier. Byggnadsstandard, inriktning och slaktvolym varierar avsevärt mellan anläggningarna. Inom Stockholms stad finns inom kategorin slakterier endast Stockholms Nödslaktsservice, som är ett renodlat sanitetsslakteri. Besiktningsveterinärens roll här avviker från den på större slakterier då slaktdjuren bedövas och avlivas på gården eller stallet där de hämtas.

Situationer där djur kan bli utsatta för otillbörligt lidande i samband med slakt kan uppdelas i olika moment, där besiktningsveterinärens åtgärder och skyldigheter något kan skilja sig åt.

1. Medfödda, under uppfödningen förvärvade skador eller sjukdomstillstånd, eller förhållanden i övrigt från djurägare/leverantör kan medföra att djuret inte borde transporteras till slakt. Här har besiktningsveterinären redan möjlighet att, när transporten ankommer slakteriet, föra över djur till sanitetsavdelning om sådan finnes. Exempel på dessa förhållanden kan vara utmärglade djur, förvuxna klövar, gödselpansar eller i övrigt kronisk eller akut sjukdom. Redan tidigare har med säkerhet utbredd kommunikation härvidlag förekommit mellan landets besiktningsveterinärer och djurskyddsansvariga på Miljö- och hälsoskyddsnämnder i landets kommuner. Emellertid har regeringen funnit anledning förändra 'Allmän veterinärinstruktion' (SFS 1971:810) med förordning SFS 2002:114 med lydelsen: "Om en veterinär i sin yrkesutövning finner anledning att anta att djur inte hålls eller sköts i enlighet med djurskyddslagen (1988:534) eller föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, skall veterinären, om förhållandet inte rättas till, anmäla detta till den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet". Härmed synes den långsiktiga anmälningsskyldigheten vara säkerställd. Med den föreslagna nya lydelsen av djurskyddsförordning respektive djurskyddslag ges besiktningsveterinären dock möjlighet att agera inom snävare tidsramar. Att själva transporten är ett svåröverskådligt område för en besiktningsveterinär. Det är dock av yttersta vikt att besiktningsveterinär har medel att ingripa även mot transportledet vid missförhållanden. Dödsfall under intransport till slakteri på extrema temperaturförhållanden eller syrebrist, överbeläggning och stress förekommer, och ovarsamhet hos transportpersonal har även lett till frakturer och övrigt trauma hos djur. Den i förslaget givna möjligheten för Jordbruksverket att meddela följdföreskrifter kan i dessa och liknande frågeställningar vara ändamålsenlig. Eventuella missförhållanden såsom för små vistelseutrymmen på slakteriet, ofysiologiska vinklar på drivgångar eller dåligt fungerande bedövningsanordningar är exempel där besiktningsveterinärens möjligheter att agera bör stärkas och definieras. Eventuella tillämpningssvårigheter kan belysas i följdföreskrifter.

4. Personalrelaterade orsaker till brister i djurskyddet förekommer också. Uppenbart olämplig stallpersonal har kunnat ses på slakterier. Överdrivet bruk av elektrisk påfösare och hugg med drivskivor medför tydligt lidande hos djur. Det är knappast nödvändigt att betona den ansvarsfulla rollen personalen som sköter bedövning av olika slag har; felaktigt anbringade bultpistoler och skott från gevär, felaktigt anlagda elektroder vid elbedövning och inadekvat

gasblandning eller vistelsetid i koldioxidbrunn kan ge uttalade djurskyddsproblem. Besiktningsveterinärens övervakning av dessa moment, även om ständig närvaro inte är möjlig, blir naturligtvis effektivare om regelverket också omfattar befogenheter att omedelbart ingripa vid avvikelser ur djurskyddssynpunkt.

Sammantaget är det förvaltningens mening att de föreslagna ändringarna i regelverket för att förstärka och tydliggöra besiktningsveterinärens roll i djurskyddstillsynen vid slakterier är nödvändiga.